

ČITATELJI! Prosimo, pogledajte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. V teh časih splošnega povišanja cen, potrebuje list Vaše sodelovanje. Skušajte imeti naročnino vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 89 — Štev. 89

(Telephone: CHelsea 3-1242)

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 6, 1942 — SREDA, 6. MAJA, 1942

ZA NEKAJ VEČ KOT na dan dobivate... 'GLAS NARODA' PO POŠTI NARAVNOST NA DOM (glavni sobot, nedelj in praznikov) ČITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME L — LETNIK L

CORREGIDOR SE JE PODAL

V WASHINGTONU JE BILO URADNO NAZNAJENO, DA SE JE VČERAJ PODALA MOČNA AMERIŠKA TRDNJAVA CORREGIDOR IN Ž NJO TUDI DRUGI UTRJENI OTOKI V MANILSKEM ZALIVU, FORT HUGHES, FORT DRUM IN FORT FRANK.

Odkar je padel polotok Bataan 9. aprila, so Japonci s težkimi topovi z Bataan in z aeroplani obstreljevali Corregidor, v tork ponoči pa so se Japonci z Bataan izkrcali na severni strani skalnatega otoka in od tedaj nepretrgoma napadali trdnjavo.

Iz glavnega stana generala Douglasa MacArthurja v Avstraliji je o padcu Corregidorja prišlo naslednje poročilo:

"General Wainwright je predal Corregidor in druge utrjene otoko v pristanišču Manila."

Ob času predaje je bilo na Corregidorju in drugih otokih okoli 7000 mož in žensk. Poleg prvotne posadke je bilo okoli 3500 vojakov, ki so po padcu Bataan prišli na Corregidor. Ž njimi je tedaj prišlo tudi nekaj bolničark.

General Wainwright je sporočil v Washington, da so se Japonci izkrcali na Corregidorju in da je v teku vroča bitka. Predsednik Roosevelt je generalu Wainwrightu takoj sporočil, da vsak Amerikane običuje hrabrost njegove posadke, ki se že toliko časa drži proti mnogo močnejšemu sovražniku.

Vojni department ni nikdar objavil kaknega natančnejšega poročila o posadki na Fort Mills, ki je drugo ime za Corregidor. Znano je samo, da se je prvotni posadki pridružilo kakih 3500 vojakov z Bataan, ki so na izrecno povelje generala Wainwrighta odšli na Corregidor, ko je bilo očitno, da se Bataan ne bo mogel več dolgo držati.

Na Bataanu je general Wainwright izgubil 35.000 mož, ki se niso mogli umakniti na Corregidor, ker so Japonci potopili skoro vse čolne.

Corregidor je bila zelo močna trdnjava in so jo pričeli graditi že Španci v 17. stoletju. Otok je skoro sama skala, le na nekaterih krajih raste nekaj tropskih rastlin. Vsa trdnjava je vsekana v živo skalo in podzemski hodniki večje velika skladišča in shrambe, bolnišnico in prostore za vojake.

ŠKODOVE TOVARNE ZOPET BOMBARDIRANE

V ponedeljek ponoči so veliki angleški bombniki zopet napadli velike škodove municijske tovarne v Plznu na Češkem, napadli so tudi veliko industrijsko mesto Stuttgart in tudi pristanišče Nantes v zasedeni Franciji.

Škadron velikih, štirimotornih Stirling bombnikov je bil poslan na dolgo pot na Plzn. Vsak tak bombnik more nositi 8 ton bomb.

Tekom noči so Angleži izstrelili štiri nemške aeroplane; en sam češki letalec je bil izstrelil tri.

Kitajske gorilske čete na delu

Kitajska Central News Agency naznaja, da so kitajske gorilske čete od 20. aprila dalje izvedle velike napade na japonske garnizije v kitajskih mestih, med njimi tudi Šanghaj, Nanking, Hankov, Nanchang, Ningpo Vuhu in Amoj.

V Šanghaju, ki ga imenujejo mrtvo mesto, se je razletelo več bomb in nastalo je več velikih požarov.

Japonska uprava v Vzhodni Indiji

Japonska vojaška oblast v Holandski Vzhodni Indiji je odpravila krščanski koledar in mesto njeza vpeljala japonski koledar. Ravno tako je prepovedano rabiti besedo "Japonska" in mesto tega je zapovedano rabiti "Nippon" ali "Nai Nippon."

Mesto leta 1942 je po japonskem koledarju letos leto 2602.

Veliko razdejanje v Rostocku

Po poročilih, ki so prišla iz Berlina v Stockholmu, je razvidno, da je bilo pri angleških zračnih napadih, ki so se vršili štiri noči zaporedoma, v Rostocku ubitih od 7000 do 8000 ljudi in da je 30.000 ljudi brez strehe.

V Berlin je pričelo mnogo beguncev iz Rostocka in Berlinčani so zelo ogorčeni, ker so nemški listi poročali, da je bilo v Rostocku ubitih samo 165 ljudi. Sedaj pa prihaja begunci in pripoveduje strašne stvari o porušenju Rostocka. Nemške čobrodne družbe storijo vse, da pomagajo beguncem, toda za nje ni stanovanj in morajo stanovati v šotorih izven mesta.

Kako velik je obseg razlajanja, javnosti sploh ni znano, kajti v mesto ne sme nikdo drug, kot samo zastopniki vojaških in civilnih oblasti.

Beaverbrook zopet v Londonu

Lord Beaverbrook, ki je član ameriško-angleškega odbora za lend-lease dobavo vojnih potrebščin in ki je bil šele pred nekaj dnevi v Washingtonu, se je vrnil v neko južno angleško pristanišče iz Združenih držav.

FOR DEFENSE

BUY UNITED STATES SAVINGS BONDS AND STAMPS V tem času narodne stiske potrebuje naša domovina vašo pomoč. Kupujte redno United States Savings Bonds in Stamps.

Rusi v močni ofenzivi

Rusi z artilerijo, infanterijo, tanki in aeroplani ljuto napadajo tri najmočnejše nemške postojanke, s katerih so Nemci nameravali pričeti svojo pomladansko ofenzivo.

Pod poveljstvom maršala Simeona Timošenko, ki je prvi obrnil nemški vojaški stroj, ko je v novembru zavzel Rostov, je rdeča armada vso svojo silo vrгла na Harkov, Kursk in Taganrog, ki so tri najmočnejše nemške postojanke na celi dolgi fronti.

Pa tudi na severu je fronta nenadoma oživila in se posebno pri Kalininu, severozapadno od Moskve. List "Rdeča zvezda" pravi, da so bili Nemci vrženi s svojih postojank pri Kalininu in da so po bajonetnem napadu na bojišču pustili 400 svojih mrtvih tovaršev.

Dolgo je bilo znano, da so Nemci okoli Harkova in Taganroga zbrali mnogo vojaštva, da bi pričeli prodirati proti Kavkazu. In Stalin je najbrže svojemu najboljšemu generalu Timošenkuro naročil, da razbije nemško ofenzivno silo, predno bi pričela ofenzivo.

Sinočno poročilo iz ruskega glavnega stana samo pravi, da se itekom dneva ni ničesar posebnega dogodilo na fronti

Neko drugo poročilo naznaja, da so gorilske čete, ali kakor jih imenujejo Rusi—partizani, v treh dneh pri Kalininu ubili 1500 Nemcev. Še višje proti severu blizu Leningrada so Rusi zavzele nove postojanke ter so odbili več sovražnih protinapadov.

V posebnem pismu Josipu Stalinu so partizani sporočili, da so v šestih mesecih pobili 5000 Nemcev, razbili 16 nemških vojaških vlakov, uničili 340 trukov, 29 aeroplanov in 33 tankov, da so razstrelili 100 mostov in osvobodili 345 obljundenih krajev.

Novi podatki o strašnem stanju v Jugoslaviji

Dopisnik "Christian Science Monitor" poroča 1. maja iz Lizbona, (Portugalsko). — General Draža Mihajlović in njegova četniška vojska v Jugoslaviji je v borbi s 500.000 močnimi nemškimi, italijanskimi, bolgarskimi in madžarskimi četami, ki za to ne morejo na pomoč nacijem na vzhodni fronti.

To poročilo je prinesel s seboj v Lizbono potnik, ki se je nedavno vrnil iz Jugoslavije.

Po tem poročevalcu ima general Mihajlović na razpolago 200.000 mož. Čeprav je oborožitev in oprema osišenih čet daleč boljše kot četniška morajo naciji zaradi neprimerne in neprilagodne terena imeti pripravljeno dvakrat večjo vojsko.

(ONA poroča brzobjavno poročilo iz Londona, da se sedaj bijejo v planinah Jugoslavije najostreje bitke od časa lanske nemške ofenzive proti Jugoslaviji in Grčiji. Nacijska vojska si prizadeva z obširno akcijo streti organizirani odpor čet generala Mihajlovića.)

GENERALI SO POSVARILI HITLERJA

Več nemških generalov, njim na čelu feldmaršal Walter v. Brauchitsch, je Hitlerju naravnost povedalo, da bodo v Nemčiji, ako se ruska kampanja letos ponesreči, vpeljali drugi red in da bodo opustili nacijski sistem.

Neko poročilo, ki pripaja iz zelo verjetnega vira, pravi, da je Hitler to svarilo mirno sprejel in da je von Brauchitscha imenoval za člana v najvišje poveljstvo.

Hitler je von Brauchitscha odstavil kot vrhovnega poveljnika 21. decembra in je tedaj naznačil, da je sam po notranjem navdabmenju prevzel vrhovno poveljstvo nad nemškimi armadami.

Hitler se je generalom vklonil iz naslednjih razlogov:

1. ker si je svest zmage, toda krvavo potrebuje svojega vrhovnega poveljnika von Brauchitscha in njegove pristave, ali pa
2. je pričel spoznavati svojo slabost in je skušal doseči kompromis.

Feldmaršal von Brauchitsch je najbolj oporekal Hitlerju, da bi skozi zimo držal fronto v Rusiji ter je vsled tega priporočal, da se nemška armada umakne izpred Moskve.

Feldmaršala v. Brauchitscha podpirajo taki nemški generali kot so feldmaršal von Boek, general Franz Halder in feldmaršal Karl von Rundstedt, ki je bil pred kratkim imenovan za poveljnika v zasedeni Franciji.

Vsi ti generali ne verjamejo

Francozi branijo Madagaskar

Predno so se Angleži izkrcali na Madagaskarju, je angleški poveljnik poslal francoskemu guvernerju ultimatum, da se poda, guverner pa je ultimatum zavrnil. Po preteku postavljenega roka so se angleški commandos pod zaščito aeroplanov in bojnih ladij prebili skozi francosko obrambno črto in so se izkrcali.

Nemška radio postaja naznaja, da je bila v vročeni boju za posest mornariškega pristanišča v Diego Suarez potopljena neka francoska podmornica.

Nemški radio tudi poroča, da sta načelnik države maršal Petain in vrhovni poveljnik francoske armade admiral Darlan brzobjavila francoskemu guvernerju Madagaskarja, da brani čast francoske zastave.

Nemško poročilo nadaljuje, da so boji še vedno v teku; angleško poročilo pa pravi, da je odpor le nezaten in da je prebivalstvo Madagaskarja 95 odstotkov za zaveznike.

PODMORSKA NEVARNOST POJEMA

Admiral Harold R. Stark, poveljnik ameriškega brodogoja v evropskih vodah, pravi, da nevarnost od strani nemških podmornic na Atlantiku pojema in da bo zavezniki vojno brodogoj v kratkem pričelo močno ofenzivo.

Kakšne so nove iznajdbe proti podmornicam, admiral Stark ni povedal, toda dejal je, da je bilo v Združenih državah lansko leto zgrajenih 30 bojnih ladij, letos pa jih bo 100, leta 1943 pa jih bo zgrajenih še mnogo več.

"Vojne ne moremo izvozovati," je rekel Stark. "ako smo v defenzivi, površna, ne pripravljena ofenziva pa tudi more izgubiti vojno. Samo, ako sovražnika strateško napademo in z vsó silo, moremo doseči zmago."

Admiral Stark je rekel, da bodo sovražne podmornice v najkrajšem času prišle popolnoma pod kontrolo zaveznikov in da bo zavezniki vojno brodogoj v kratkem pričelo močno ofenzivo.

Kakšne so nove iznajdbe proti podmornicam, admiral Stark ni povedal, toda dejal je, da je bilo v Združenih državah lansko leto zgrajenih 30 bojnih ladij, letos pa jih bo 100, leta 1943 pa jih bo zgrajenih še mnogo več.

"Vojne ne moremo izvozovati," je rekel Stark. "ako smo v defenzivi, površna, ne pripravljena ofenziva pa tudi more izgubiti vojno. Samo, ako sovražnika strateško napademo in z vsó silo, moremo doseči zmago."

Novi podatki o strašnem stanju v Jugoslaviji

odšle iz Jugoslavije v drugi polovici januarja, a v začetku februarja ste prišle dve novi diviziji, ena med njima motorizirana. V zadnjem času je prispelo znatno število bolgarskih polkov.

Po pripovedovanju omenjenega potnika sta sedaj v opoziciji proti zasednim oblastim v glavnem dve neodvisni sili: redna jugoslovanska vojska generala Mihajlovića z glavnimi bivališčem v bosanskih planinah in z utrdami v Črni gori. Ta vojska ima še vedno pod svojo oblastjo velik del Bosne in Črne gore in dele Srbije same. Dalje uporniški oddelki, sestavljeni iz Hrvatov in "komunistov", ki so glavni glavobol pristašev hrvatskega kvizlinga Ante Pavelića.

O mnogih teh oddelkih so Nemci poročali, da so jih uničili. O njih pripovedujejo, da so povsem različni od redne jugoslovanske vojske. Njih delovanje je prav tako naperjeno proti osišču, vendar nimajo skupnega voditelja.

Trdi se, da v Ljubljani z uspehom tiskajo tajni list, ki ga slovenska nacionalna mladina razširja v tisoč izvodih in ki ga Italijani ne morejo zatreči.

Potnik pripoveduje, da izvaja zasedne čete strašen pritisk. Trdi se da so Nemci med Božičem in 15. januarjem pobili v Zagrebu židovske otroke razne starosti. Dalje pravijo, da so Madžari pobili v Zagrebu 10.000 prebivalcev. V malem mestecu Vasegradu je bil poročevalcu sam v začetku februarja priča, ko so pobili 400 meščanov. Pripoveduje, da je več kot enkrat videl kako so brez obsojbe streljali skupine mož, ki so jih osumili sabotaze.

Sporočja se, da je gospodar (Nadaljevanje na 2. str.)

PAVELIĆ "REŠUJE" ŽIDOVSKO VPRAŠANJE

Iz Zuricha v Švici, dne 3. maja poroča ONA, da nacijski krogi priznavajo, da se je število židovskega prebivalstva njihove matke-države Hrvatske znižalo od pred vojnega števila 35.000 na manj kot 6.000 in da je večina židovskega prebivalstva, ki je ušla smrti, danes po koncentracijskih taboriščih.

Omenjeno sporočilo je priobčilo nacijski list "Grenzboten," ki izhaja v Bratislavi, po vesteh iz hrvatske prestolnice Zagreba. Članek pravi, da so večino Židov "poslali v tujino," vendar ne pove ničesar o njihovi usodi.

Hrvatski kvizling Pavelić, pripoveduje omenjeno sporočilo, je imel sitnosti pri "reševanju" židovskega vprašanja, ker ni vedel kaj bi počel s slušaji mešanih ženitev. Končno se je odločil, po vesteh iz teh nacijskih virov, da proti židovskih žolobč ne bo nprabiljal proti židovskim polovicam v mešanih ženitvah, vendar otrokom iz takih zakonov ne dovoljuje obiskovanje gimnazij in univerz.

RUMUNCI SE UPIRAJO NEMCEM

Na Rumunskem so nepričakovano pričele delovati gerilske čete. Nedavno so iztirile en nemški vojaški vlak, zažgale so vlak s petrolejem in so napadle nemško vojaško taborišče ter s tem prisilile Hitlerja, da je poslal na Rumunsko novo vojaštvo, da varuje ozadje nemških armad v Rusiji.

Rumunske upornike vodi Ion Minulescu, ki je zbral okoli sebe patriotske mlade Rumunce in je tudi poslal svoje zastopnike k generalu Mihajloviću, da se z njim dogovori glede organiziranja napadov na Nemce.

S svojim delovanjem so Rumunci pričeli s tem, da so najprej iztirili nemški vlak blizu Craiove, ki ima 55.000 prebivalcev in se nahaja 120 milj zapadno od Bukarešte. Tedaj je bilo ubitih najmanj 70 Nemcev, v veliki zmešnjavi pa so Rumunci tudi odnesli velike zaloge orožja in municije.

Najdrznejši napad pa so izvedli na neko visoko šolo v Bukarešti, kjer je bilo nastanjeno nemško vojaštvo. Napad je popolnoma presenetil Nemce in Rumunci so odnesli s seboj v gore velike zaloge orožja. Minulescu se, kakor general Mihajlović, vedno seli iz enega gorskega skrivališča v drugo, da ga Nemci ne morejo zalotiti. In najboljše skrivališča mu nudijo Karpati, od koder njegovi uporniki posebno napadajo kraje v Transilvaniji.

12-letna nevesta

Konaj 12-letna Solarica, velikih oči, je olozila šolske knjige, da postane gospodinja. Njen mož Walter Buchanan pa je star 52 let, je ločen od svoje žene in oče treh otrok, ki so vsi starejši kot pa njegova mlada žena, ki se je pisala Wilma Jean Farmer in se je igrala z otroci svojega moža. Poročila sta se 25. aprila.

Wilmin oče Roy Farmer je izposloval sodnijsko povelje za njegovo aretacijo, ki Buchananu dolži, da je prisilil dekle v zakon. Sodnik W. T. Rose pa je tožbo zavrgel, ker Farmer ni prišel na obravnavo.

GLAS NARODA

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenian Publishing Company, (A Corporation), Frank Bakser, President; J. Lupsha, Sec. - Place of business of the corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

49th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.

Subscription Yearly \$6.-, Advertisement on Agreement.

For sale: 100 copies of "Glas Naroda" for \$1.00; for 500 copies \$4.50; for 1000 copies \$8.50; for 2000 copies \$15.00; for 3000 copies \$20.00; for 4000 copies \$24.00; for 5000 copies \$28.00; for 6000 copies \$32.00; for 7000 copies \$36.00; for 8000 copies \$40.00; for 9000 copies \$44.00; for 10000 copies \$48.00.

"Glas Naroda" takes every Sunday and public holiday.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. Telephone: CHelsea 6-1243

POMLAD IN OPENZIVA

Ko po hudi zimi dišne v naravno nežna pomlad in ko se po planjavah razsaja duhoteče cvetje, tedaj se mrko in srpo gledajoči vojskovodje pripravljajo na nove vojne pohode.

Hitler že več mesecev napoveduje svojo največjo spomladno ofenzivo, toda Rusi so ga že prehiteli in če bodo tako vstrajni, kot so bili v svoji zimski ofenzivi, tedaj Hitler sploh ne bo prišel na vrsto.

Hitler in njegovi generali imajo šest mesecev časa, da zmagojo. Ako do jeseni, ko se po severni Evropi pričinja dež in tudi kmalu prične padati sneg, Hitler ne zmaga, tedaj ne bo nikdar več imel priložnosti zmagati.

Na svojem sestanku blizu Solnograda sta se Hitler in Mussolini popolnoma sporazumela glede nadaljevanja vojne, pa sta tudi izrekla trdno odločnost, da mora biti zmaga dobljena za vsako ceno.

Ako bo mogel Mussolini Hitlerju kaj pomagati k zmaji, je zelo dvomljivo, kajti Mussolinijeva Italija je letos na mnogo slabšem stališču, kot pa je bila pred enim letom. Očividno je, da se Italija še vedno nahaja v vojni samo zaradi tega, ker jo držijo v njej nemške čete, ki se nahajajo v Italiji. In Mussolini ostané na vladi samo zato, ker ga ščiti nemška armada, da ga Italjani sami ne brenejo z njegovega mesta.

V vsej Evropi pa prinajkuje onega, na čemur sloni vojno gospodarstvo: živež, obleka, kurivo, promet in surovine.

Na ruski fronti je Hitler izgubil mnogo vojakov, mnogo vojnega materiala, ki ga ne more več nadomestiti. V vsako nemško hišo je poslal skrb, žalost in pomanjkanje. In kar je še najhujše: v nemškem narodu je ubil prepričanje o nepremagljivosti nemške armade.

In nemškemu narodu je obljubil najprej zmago do lanskega Božiča, nato jo je napovedal za letos, v svojem zadnjem govoru pred državnim zborom pa je govoril o "prihodnji zimi."

Prvo in drugo leto vojne je še živjal zaupanje svoje ga naroda, ker je vsak dan naznanjal nove zmage, pridobitve novih dežel—uspehe vsehovsod. Še celo proti veliki Rusiji je imel spocetka velikanske uspehe, ki pa so 7. decembra nenadoma prenehali in od tedaj je Hitler nastopil pot "slavnega umikanja."

Nemški narod ni več tako navdušen zanj, kot je bil ob času, ko so nemške armade pregazile Poljsko, ali pa še celo tedaj, ko je bila v nekaj tednih zdrobljena moč močnejše francoske armade. Sedaj mu je nemški narod pokorn samo, ker tišči njegov tilnik k tlom gestapo in ker jih straši s tem, kako se bodo vsi podjarmljeni narodi maščevali nad nemškim narodom, če bodo zmagali in pride dan plačila.

Jasno je, da se bo Hitler poslužil vse propagande, samo da na domači fronti ohrani mir. Ako pa ga bo mogel, je drugo vprašanje.

Japonec so mu sicer v zelo veliko pomoč, kajti zavezniki morajo na Pacifiku in v Aziji imeti mnogo svojih armad, katere bi lahko porabili proti Nemčiji. Toda Rusija je sama tudi še za tako močno Nemčijo premočna. In kot naznanjajo zadnja poročila, so Rusi mesto Hitlerja pričeli ofenzivo.

In še več! Ruski vojaki so na poziv Josipa Stalina, da zastavijo vse svoje sile, da porazijo nemške tolpe že letos, na celi 2000 milj dolgi fronti svečano prisegli, da morajo letos zmagati. In taka trdna odločnost, podprta s prisego in zakletvijo daje vojakom pobudo, da se bore še bolj junaško in še bolj srdito, samo da je izvojevana zmaga.

Geslo in klic vsakega ruskega vojaka je: "Vojna mora biti odločena leta 1942!"

In ruska armada, ki jo je propagandni minister dr. Goebbels že tolikokrat popolnoma "uničil", je čila, polna navdušenja in pripravljena ter odločna, da že letos zdrobi nemško vojaško silo.

NOVI PODATKI O STRAŠNEM STANJU (S 1. str.)

ska situacija zelo resna. Koruza, ki jo je prej bilo mogoče dobiti za 2 dinarja kilogram, je sedaj po 100 dinarjev kg, če jo je sploh mogoče dobiti.

Ker so meso vse zaplenili, ga sploh ni mogoče dobiti. Trdi se, da ste dve nemški diviziji v začetku februarja zaplenili med mešanim srbskim in hrvatskim kmetom 12,000 glav živine.

Gospodarsko zmedo povečujejo najraznovrstnejše vrste denarja, kot n. pr. "kune", ki jih tiskajo Italjani.

Zaradi lakote v Hrvatski in zahodni Srbiji je okrog 200,000 ljudi odšlo na delo v Nemčijo. Razdeljevanje hrane je zelo težko zaradi nemogočega prometa zaradi poškodovanih delovnic. Sedaj imajo vsi vlaki nekoliko oklopnih voz s strojnimi puškami, a potnikom se ne dajejo garancije, da bodo prišli v kraj, kamor so namenjeni.

Mučenje Slovencev v nacijskih zaporih

(Izvirno poročilo "Celjskega Slovenca.")

Ko so potekali prvi dnevi našega zavora v meljski vojašnici v Mariboru, si stvari nisimo preveč k sreči jemali. Tolažili smo se s tem, da bo vse hitro minilo in smo zasramovanja ter žalitve Nemcev kar ponosno prenašali. Zdelo se nam je pod našo častjo, da bi se pokazali Nemcem kot slabici. Ko so pa dnevi začeli prehajati v tedne, nam je začelo vse skupaj iti na živce, da vsak dan dovažajo nove žrtve. Začeli smo slutiti, da nam je pripravljena usoda, ki je sprva niti od daleč nisimo pričakovali.

Svoji so nas smeli priti obiskat šele po dveh tednih zavora. In še to dovoljenje je prišlo le zato, ker je Gestapo izvoljala, da bi naši obiskovalci ne prihajali prazni. Prinašali bi nam cigarete in razne druge dobrate. S tem se je odprl nov vir za nabavljanje blaga. Toda ne nam, temveč Gestapo. Celo poveljnik taborišča, major Hubbigg, se je pri tem dobro "izkazal". Najprej je obiskovalce odganjal in kričal nad njimi kot podivjan, pozneje je pa spremenil svojo taktiko in je postal prijazen z njimi. Osebnost jim je odzvala zavitke, košare in nahrbtnike. Ni se pa ni zamenil, komu so bili namenjeni, ampak je vse pošiljal v svojo sobo, kamor so mu prihajale razne lahke ženske. Gestop jim je pri sebi z najboljšimi rečmi, ki je bil naropal od naših obiskovalcev, šele ostanki in odpadke je pošiljal v kasarno interniranecem.

Surovosti Nemcev so se umnožile iz dneva v dan. Interniranemu profesorju Graecerju je tiste dni umrla žena. Na pogreb ga niso pustili. SS smrkavci so od časa do časa priredili zasliševanje kar na svojo roko. Prišlo jim je na misel, da bi mučili internirane fante. Nabrali so jih dolgo vrsto in jih izpraševali, če so četniki ali Sokoli. Kdor je dejal, da je bil pri Sokolih, jih je dobil s pestjo po glavi. Kdor je rekel, da nikoli ni bil Sokol, jih je istotako dobil.

Da so preizkušali našo telesno vztrajnost, so nas večkrat postavili na dvonosi in trojno vrsto in nas gonili s prostimi vajami in počepi. Hudo je bilo zlasti za starejše, ki so morali tudi po pol ure čepi skakati in držati roke od sebe v ravnotežju. Nekateri so pada-

li v nezavest. Posuroveli stražniki pa niso niti takim priznanašali.

Nihče pa ni mogel prezreti dejstva, da so imeli prav posebno piko na duhovnike. Zlasti če je bil kateri bolj obilne postave, ni imel nikoli miru. Kaj so vse rekli o veri in Bogu, ne bi vzdržalo papirja. Duhovniki so častno vzdržali vsa zasramovanja, to smo jim morali vsi priznati, čeprav so bili med nami tudi taki ki sami na vero in cerkev niso dosti dali ali celo nič. Početje podivjanih Nemcev je bilo res tako, da se je moralo vsakemu studiju, kdor je imel le še nekaj človeškega čuta.

Meseca junija je bila v Mariboru takozvana racija. V mestu so nalovili kakih 70 prostitutk in jih pripeljali v našo kasarno. Zaprli so jih v posebne sobe, same duhovnike pa so določili, da so morali propadlim ženskam čistiti in urejati sobe. Ko smo stali v vrstah čakajoči na svoj delež hrane, so morali duhovniki stati v isti vrsti s prostitutkami. Vendar to ni trajalo dolgo, menda se je Nemcem samim zazdelo prerobito, ali pa uvideli, da s takim početjem ne dosežejo svojega namena, zakaj vsem se je stidelo in duhovniki niso bili s tem preprosto ponižani.

Ko niso stili našega ponosa s takim in podobnim ravnanjem, so prihajale večje in večje telesne muke. Mnoge so nagnali da so se morali valjati na dvorišču po blatnih tleh. Med temi je bil na primer stari Likar, učitelj na meščanski šoli v Celju. Petančič je moral lizati pljunke, če ni hotel, da bi ga do nezavesti pretepli. Kotnik Šimpon je moral po končanem težkem delu čepeti četrt ure na tleh in ponavljati venomer: "Ich will arbeiten; ich will nicht mehr Volk plauschen." (Hočem delati, ne bom več zavajal ljudstva.) Starega Cilenška, znanega planince iz Poljčan, so tako mučili, da je končno moral v bolnico. Upokojevega orožnika Žlebnika iz Slovenjegrada so pretepli, da je bil ves krvav, potem so ga za 24 ur zaprli v krušno peč. Župnika Sokliča so pretepli, da se mu je utrgalo. Kljub temu je moral telovaditi, dokler se ni onesvestil. Dr. Jeharta, znamenit strokovnjaku orientálnih jezikov, so med pretepa-

MOZJE, ZENE NAD 40 LET. NE BODITE SLABOTNI, STARI

Bodite veseli, stari, leta nimaš!

Vzemite Ostrax. Vsebuje splošne tonike, okrepila, ki so pogosto potrebna nad 40 let—za telesu, ki jim manjka železa, kalcijeva fosfata, vitamini B1, B2, B6, B12, let stari zdravnik piše: "Točko pomaga bolnikom. Tudi sam sem ga vzel. Upam, li izbrati. Posebna vpljevalna množina Ostrax Tonic Tableta veča samo 25c. Pričnite se počutiti veseljeje in mlajše še danes. Napredaj v vseh lekarnah.

njenj zlonili tri rebra, kaplana Lahuna pa dve.

Sam Ueberreiter je pridno sodeloval pri tem kulturnem postopanju. To je pokazal na primerje takoj ob aretaciji prof. Živortnika. Hujskal je straznike na Živortnika in sam dodajal posvke in surovosti. Pozneje se je ta hinavec delal silno nedolžnega napram škofovemu zastopniku Obržanu. Jevnil se je nad policisti, češ, da zoper njegovo voljo tako postopajo z ujetniki. Zagotovil je Obržanu, da njega ne bodo aretirali. Vzlie temu je bil Obržan kmalu med nami. Živortnika so pa še dalje trpinčili. Pončili od pol ene do pol treh je moral na kolnih pobirati smeti, da si je do krvi odrgnil belena, in podobno. Jezuita Žužka, ki je bil star 76 let, so dobesedno do smrti pretepli. Umrl je v zaporu.

Na poseben način so mučili Žide. Ker jih ni bilo veliko, so vsakega sprejeli z velikim hrupom: Žid Walterstein je kratkoma izgubil neznanokam iz celjske vojašnice. V Mariboru smo pa imeli med seboj 65 let starega Juda Meyerja iz Slovenske Bistrice. Tja je bil pred leti pribežal z Dunaja, kjer so mu takrat zaplenili milijonsko premoženje. Nagnali so ga v kasarno da je moral plezati po klinih, zabiti v zid. Nekaj časa je šlo. Ko je bil že ves zdelan in pretepen, je začel omagovati. Policisti so ga zbadali v lrbet z bajonetjo. Ko je bil še komaj sam pri sebi, mu je 17 letni smrkavec natresel na tla cigaretni pepel, ki ga je moral nato s prsti pobirati in metati skozi okno. Delal je vse dopoldne in se končno onesvestil. Drugič je moral tekat v krog tako dolgo, da se je mu zvrzelo in je padel. Nihče ga ni smel dvigniti. Končno so ga vendar poslali nekam v Srbijo.

Jelko Jelenič je pa prišel med nas s Studencev pri Mariboru. Tako smo zvedeli, da je tudi tamni ječa. Jelenič je pravil, da ga bili zasačili, ko je tiho tapil cigarete iz Ljubljane v Maribor. Ko so ga aretirali, so našli pri njem listič s 30 imeni. Bilo je brezpomeno, pa so na vsak način hoteli zvedeti od njega, kaj imena pomenijo. Ker ni vedel nič posebnega o imenih, so ga pretepli do krvi in zaprli v Studence, dokler ni prišel k nam. Vedel je povedati, da so imeli na Studenceh zaprte naše akademike. Neke noči so jih postavili v vrsto z obrazom proti steni in začeli za njimi nabijati samokrese. Končno so ustrelili, — toda v zrak. Nekateri akademiki so od groze ošiveli.

Dne 6. junija so neki zlikovci v Gosposki ulici razrezali plašču nekemu nemškemu avtomobilu. Ko je prišla škoda na dan so Nemci zaprli in aretirali 27 študentov ter drugih fantov. Odvedli so jih k nam v kasarno, vrgli v klet in vso noč pretepli. Kleti so rekli "Bunker." Zjutraj so se vrnili iz kleti in smo jih videli, kako so bili krvavi in stolčeni po cellem obrazu.

(Nadaljevanje na 4. str.)

GOZDARJI Potrebujem 20 do 25 mož beliti smrekov les od korda ali na dan. Katerega veseli, lahko pride precej, ali pa kateri hoče bolj natančno zvedeti, naj piše: GEORGE SMITH Box 172 GLENFIELD, N. Y.

(4x)

Peter Zgaga

JAPONSKA DUŠEVNOST

Nam zapadnjakom je japonska duševnost skoro povsem neznaná. Vemo le toliko, da je Japonec zahrbtn in neustrašen, in da mu je cesarjeva beseda božje povelje. Nadalje nam je nekaj malega znano o japonskem moralnem stališču, ki je nam nepojmljivo.

Tako naprimer smatra Japonec poljubovanje v javnosti za višek nemorale. Slike in kipji poljubajočih se zaljubljenecov so prepovedani. Vse drugo, kar je po naših pojnih nemoralno, je pa na Japonskem dovoljeno. Tako je naprimer v predmestju Josivara nad petdeset tisoč prostitutk. Japonska prav nič ne zameri svojemu možu, če slučajno izve, da je prebil noč v Josivari.

Pred leti sem bral ali slišal naslednjo zgodbo: Na dunajski univerzi je študiral medicino petintridesetletni Japonec. Vpisan je bil kot študent, predavanj se pa ni udeleževal.

Ob neki priliki se je seznanil s čudovito lepo, sedemnajstletno Dunajčanko, hčerko preproste uradniške družine. Mlačenka temu znanstvu ni spocetka posvečala nobene važnosti.

Stelherno jutro ji je poslal šopek dragih inozemskih cvetlic, in ko se mu je zdelo, da je s cveticami uglasil pot, ji je začel pošiljati zlatinico in dragulje.

V nji se je začelo utrjevati prepričanje:

— Bogat mora biti, in rad me ima. Škoda, ker je Japonec.

Toda ženska je ženska. V gotovem pogledu so vse enake.

Predsedka proti njegovemu rodu in plemenu se je kmalu iznebila, le njegovo bogastvo in kavalirstvo ji je rojilo po glavi, in mu je vsa vesela ter polna nad dovolila prvi sestanek.

V precej pravilni nemščini ji je razodel, da se je smrtno zaljubil v njo, jo brez posebnih ovinkov zasnuvil ter med snubitvijo vzel z žepa baržunasto skatljjo, iz katere so se zablesčali biseri krasne zapestnice ter kakor grah velik demant zaročnega prstana.

Blesk jo je oblesčil, da je brez vsakega daljšega pomisleka rekla: — Ja.

V zaljubljenosti je poljubil, in lepa mlada Dunajčanka je moralá nehoti priznati, da zna skrivnostni Japonec ognjevitje poljubljati kot pa vsi trije mladi študentje skupaj, s katerimi je imela dotlej precej nedolžno ljubavno razmerje.

Brez pomisleka mu je tudi dovolila, ko ji je rekel, da jo namerava takoj po poroki odpeljati v svojo domovino—Japonsko.

Njo je torej razmeroma lahko pregovoril, dosti težje je bilo pa z njenimi stariši.

Ko je še istega večera očetu in materi brez najmanjšega

prikrivanja povedala, kaj se je spletlo med njo in še enkrat starejšim japonskim študentom, bi bil njen oče — nižji državni uradnik — skoro iz kože skočil, ter ni dosti manjka, da je ni prav posteno naseskal, dočim se je mati obrnila od nje ter začela pretresljivo in netolažljivo ihteti.

Vse drugačno razpoloženje je pa zavladalo v družini naslednjega jutra, ko je potrknil in vstopil postrežek ter položil na mizo dvojje zavojev. V prvem je bila umetno izrazljana in bogata z zlatom obita pipa iz niorske pene, v drugem pa nekaj vatlov težke japonske svile. Pipi je bila priložena karta z napisom: "Bojočemu tustu," svili pa slična karta z besedami: "Bodoči tači."

Kaj naj stariša drugega storita, kot povabita skrivnostnega ženina na kosilo? Vabilur se je seveda takoj odzval.

Dekletemu očetu in materi je v splošnem ugajal.

— Če bi le Japonec ne bil!

— Je šlo staremu po glavi, dočim se je pobožna mati zbla:

— Kdo ve, kakšne vere je? Naše prav gotovo ne.

Po skromnem kosilu—ženin kar ni mogel prebrliti kuhe in dobre jedi, je prinesel hotelski službanik štiri steklenice najboljšega šampanjca.

Sladko, močno vino je završilo svojo nalogo. Stari je ponudil ženinu bratovščino, nevestina mati ga je pa tako prisrčno objela, da bi ga lastna mati prisrčneje ne mogla.

Segli so si v roke in začeli razpravljati o vsem potrebnem.

— Denarne dote ne morem dati hčeri, je oče nekam sramežljivo priznal, — saj veste, nižji uradnik v enajstem razredu, zasluži komaj za sproti. Stanovanje je drago, cene živilom se dvigajo, in če bo šlo tako naprej, si kmalu ne bom mogel zvečer privoščiti vrčka piva.

Mati je pa zahtevala: — Poročita naj se po katoliško. Zakon seveda ne bo mogel biti sklenjen pred oltarjem, pač pa kar natihem v zakristiji, in če vama bo Bog dal kaj otrok (ob teh materinih besedah je hčerka do ušes zardela, ženin je pa nekaj zamrmral in pogledal v tla) — jih bo ona vzgojila v katoliškem duhu. Dom imejta v bližini kakšnega katoliškega misijona — saj sem brala, da je tudi na Japonskem precej naših misijonarjev, — da bo imela hči blizu v cerkve in da bo redno izpolnjevala svoje verske dolžnosti.

Ženin je vsemu pritril ter slednjic celo rekel, da je vsak hip pripravljen prestopiti v katoliško vero, čemur so se pa vsi trije uprli, češ, da bi bila to zanj prevelika žrtev, ker je gotovo zvest veri svojih očetov, in veroizpovedi ne kaže tako naglo menjavati. Zelo da bi jih pa veselilo, če bi mogoče enkrat pozneje to storil po temeljitem preudarku.

Ženin je vse tri peljal večerjat v najelegantnejši hotel ter naročil jedi in pijače, o kakorsnih se jim ni nikdar niti sanjalo.

Staremu je kar meni nič, tebi nič, napisal nakaznico za deset tisoč kron, kar naj bi bilo—tako je rekel, — prvo malenkostno nadomestilo za izgubo hčerke.

Po štirinajstih dneh je bila poroka v predmestni cerkvi. Nekaj ur po poroki sta se pa odpeljala proti daljni, nevesti povsem neznan novi domovini—Japonski.

(Konec jutri.)

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom KLANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 48. leto Članstvo 37,800 Premoženje \$5,000,000 SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 127.24% Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadsolventni podporni organizaciji, KLANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti. K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje. K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00. K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če še nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podpore organizacije, potrdi se in pristopi tako. Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na: GLAVNI URAD 351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

JERRY KOPRIVSEK in njegov orkester na ploščah Tereslika Polka Na planticah—valček Str. M 979 in DUCQUESNE UNIVERSITY TAMBURICA—Str. M 971 Za toz. centk in cene plošč se obrnite na: JOHN MARSHALL Inc. 463 West 42nd Street, New York

KUHAR V Slovenskem narodnem domu v Brooklynu iščejo dobrega kuharja. Kaor se zanima za to službo, naj piše na: American-Slovenian Auditorium, 253 Irving Avenue, Brooklynn, N. Y. 2x-4. & 6.

KANADČANI! - VAŠEMU SLOVENSKEM LISTU LAHKO PONUDITE PRJATELJSKO ROKO V POMOČ S TEM, DA IMATE VEDNO VNAPREJ PLAČANO NAROČNINO.

Kanadski Vestnik

Poročila iz raznih naselbin, kjer bivajo in delajo Slovenci

Za boljše zdravje rudarjev

C. S. Gibson, tajnik Technical Silicosis Research Committee, je v nedeljo na zborovanju Lake Shore Mine's Association v Park Lane hotelu v Kirkland Lake v svojem govoru rekel, da je mogoče pri rudarjih odpraviti rudarsko jetiko (silicosis) s tem, da se iz jam spravi prah.

Gibson je posebno rudarjem ki so bili med drugimi navzoči, povedal, da je vlada ukrenila vse, da bo prah kar najbolj mogoče odpravljen iz rudnikov. Rekel je, da je bilo zadnjih 14 let izplačanih \$114.255 za plače rudarjem, za njihove stroške v bolnišnicah in za zdravniko, ki so jih zdravili za rudarsko jetiko.

Leta 1926 je bila po postavi rudarska jetika vzrok, da je šel delavec v pokoj, vsled česar so razne rudarske družbe izdale velike vsote denarja, da se pride tej zavrtni bolezni do dna.

Ta bolezen se je najprej pokazala v rudnikih v Južni Afriki in vsled tega so se zdravstvene oblasti Kanade najprej obrnile na zdravstvene oblasti v Južni Afriki, da jim pomagajo pobijati to bolezen. Sedaj pa kanadska vlada sama skrbi za boljše delavske razmere, toda v tem oziru najtesneje sodeluje z drugimi državami.

Leta 1934 so rudarske družbe postavile Silicosis Research Committee, kateremu so zastavili nalogo, da raziskuje bolezen in za njo najde pravo zdravilo.

Gibson je rekel, da so bili spočetka v tem odboru štirje možje, ki so delali brezplačno in se kar največ trudili, da bi vstavili bolezen. Gibson je bil tajnik tega odbora in ko je bil odbor povečan, je tudi sam dobil pomočnika ter je nabiral podatke o bolezni, njenem potajanju, zdravljenju in preprečenju.

Gibson je rekel, da silicosis nastane, ko rudar vdihava v pljuča prah silicija, ki se nahaja v kremenju. Prah se nabere v dihalnih organih in ko se raztopi, nastane silicijna kislina ki napade pljuča. Silicis pa se nahaja tudi med kamnom v premogovnikih, vsled česar je mnogo premogarjev bolnih za to bolezen.

Zdravniki so do sedaj že mnogo storili v tem, da so skušali doznati, kaj povzroča bolezen in kako zdravilo bi bilo najboljše proti njej. Mining Association je za to preiskavo potrosila že \$60.000 ter s tem podpirala v njegovem delu pokojnega sira Fredericka Bantinga, sedaj pa njegovega naslednika dr. Besta.

Razsežne preizkušnje so vodili v Porcupine kampu in so imeli tudi precejšen uspeh in so proti silicosis rabili aluminijev prah. Izkušili so, da aluminijev prah napravi tanko plast okoli silicija prahu na pljučih, vsled česar se ne more razkrojiti in se premeniti v silicijno kislino, ki nato razjeda pljuča.

Velike raziskave pa zdravstvene oblasti vodijo v MacIntire rudniku, kjer je rudniška uprava že potrosila \$100.000, in največ za odstranitev prahu iz rudnikov.

Gibson je tudi povedal, kako se prah nastani v pljučih in sicer, da po pljučnih malih ceveh prahni drobci v velikosti 5/25000 se ne more priti v pljučne mehurčke, temveč manjši drobci, ki prično bolezen.

Be Gibsonovemu zatrdilu skušajo sedaj zdravniki po vseh rudnikih silicosis, še predno se je bolezen razpasla, preprečiti. Pri tem igrajo prav posebno vlogo X-zarki. Zato tu-

Rezerva bo branila Kanado

"Vsak dovolj močan Kanadčan, ki odgovarja zdravniškim zahtevam in ki je star od 35 do 50 let, se mora pridružiti rezervni armadi za vojaško vezbanje," je rekel sekretar Adamson, poveljnik Algonquin polka.

"Presenečen sem, da 90 odstotkov vojakov, s katerimi sem prišel v dotiko, z vojaško puško ne zadene 6 palec širokega in 7 palec dolgega papirja na razdaljo 54 čevljev," je rekel Adamson. "Kaj bodo ti možje napravili, ako se sovražnik izkrea na kanadski zemlji? Položaja nikakor ne bodo mogli obvladati. Sovražnik bo poslal dobro izveščane in oborožene vojake, ki vedo, kaj jim je storiti, kadar stopijo na tujo zemljo. Mi pa, ki smo tukaj, da branimo deželo, ne bomo vedeli, kaj nam je napraviti."

"Vojaki, ki so stopili v aktivno službo, bodo služili na drugih frontah. Oni pa, ki so ostali doma, bodo poklicani, da branijo svoje lastne domove in kanadska obrežja. Starejši ljudje in taki, ki niso sposobni za vojaško službo, naj porahijo svoj prosti čas v to, da se vojaško vežbajo, kolikor se pač morejo, da se bodo postavili v bran, ako bi sovražnik vpadel v deželo."

"Mnogo ljudi je še v Kanadi, ki se ne zavedajo resnega položaja in se ne zavedajo, kako blizu je sovražnik našemu obrežju. Zato se moramo zbuditi, glejmo resnice v oči, da je Kanada odprta za napad in da mora biti izvežban vsak možiček da bo kos svoji nalogi, kadar pride sila."

"Kaj je bil leta 1940 mobiliziran 2 bataljon Algonquin polka, je bil sprejet vsakdo od 19 pa do 50 let, samo da je preстал zdravniški preiskavo. Rezerva ima v svoji sestavi več mladih kot pa starjših mož. Pozneje pa so mlajši po vezbanju stopili v aktivno vojaško službo. Tako število rezervne ni bilo nikdar popolno. Sedaj pa so naborné odredbe premenjene tako, da se sprejemajo v rezervo mladeniči v starosti od 17 do 19 let, samski od 35 do 50 let. Drugi ne bodo sprejeti. Ta prememba je bila izvršena, ker se starejši možički ne morejo prigrasiti za aktivno službo. Starejši so stalno naseljeni in bodo mogli doma opravljati dela mlajših. Na ta način bo mogla rezerva vedno obdržati določeno število."

Kanadski plebiscit

Ker je plebiscit prejšnjega tedna z veliko večino razrešil kanadsko vlado od njenih prejšnjih obveznosti glede vojaške službe, ima sedaj vlada proste roke, da poveča kanadsko oboroženo silo, kakor zahteva položaj.

Osem kanadskih provinc je odločno glasovalo "da," le provinca Québec je z veliko večino glasovala "ne."

Vlada je tedaj dobila večino in ministrski predsednik Mackenzie King je izjavil:

"Narod je izrazil svoje mnenje, da je vladi na prosto dano razpravljati in odločevati glede vojnega napora po potrebah in okoliščinah."

Pred plebiscitom je Mackenzie King izjavil, da bo vojaško vprašanje rešeno med vlado in parlamentom. Ko pa so se poslanci po kratkem odmoju med plebiscitom vrnili v Ottavo, še ni nikakih znakov, kdaj bo to vprašanje prišlo v poslansko zbornico.

di rudarje po večkrat na leto temeljito preiskujejo. Ravno tako pa tudi zdravniki že pričnejo zdraviti take rudarje, pri katerih se bolezen vidno še ni pričela, da s tem bolezen preprečijo, še predno bi se mogoče lotila. Pri katerih pa se je bolezen že pričela pojavljati, jim zdravniki svetujejo, da si poiščejo kako delo zunaj v prosti naravi.

Dalje je Gibson povedal, da silicosis zelo počasi deluje in da človeka ne napade prej, kot po petih letih dela v rudniku. Našli pa so tudi slučaje, v katerih se je bolezen pojavila šele po 18 letih dela v rudniku. V takem slučaju pa še ni rečeno, da kak rudar ni že nosil bolezni v sebi. Bil je bolan, toda bolezen je tako počasi napredovala, da je niti ni čutil.

Stednjic je Gibson rekel, da so sedaj po vseh rudnikih postavljene prezačevalne naprave, da čistijo zrak. Posebno mnogo se je v tem oziru storilo v rudnikih v Kirkland Lake in Lake Shore.

Člani opozicije v kanadski poslanski zbornici so pričeli staviti svoje zahteve, da se družinam vojakov odmeri večja podpora, da bodo njihovi dohodki, saj približno tako veliki, kot dohodki delavskih družin.

Na to zahtevo je obrambni minister Ralston odgovoril, da so plače kanadskih vojakov najmanj tako visoke in celo višje, kot pa plače vojakov v katerikoli drugi armadi, razum v avstralski.

Poslanec Gordon Graydon je predlagal načrt za hranilne vloge v prid vojakom, da bodo, ko

vojenjo zastoj potovati," je rekel Graydon, "in če je kakva razlika med ljudmi, kateri naj potujejo zastoj, kateri naj pa plačajo, tedaj naj potujejo zastoj ljudje, ki zastavljajo za nas svoje življenje."

Ralston je rekel, da bi pomenilo hraniti za vojake za nje višje plače. Nato je Ralston navedel nekatere podatke o plačah. Častnik I-A, če živi v vojašnici, in je samski, dobiva \$1535 na leto. Častnik istega čina, pa tudi v vojašnici, ki ima dva otroke, dobiva \$2301. Prostak v vojašnici dobiva \$474.50 na leto, ako je samski, z dvema otrokoma pa \$1182.

VOJNE PRIPRAVE V AVSTRALJI



Ženske v Sidneyu gredo v zakope, da se vežbajo za obrambo proti zračnim napadom.

Večja podpora za družine vojakov

Člani opozicije v kanadski poslanski zbornici so pričeli staviti svoje zahteve, da se družinam vojakov odmeri večja podpora, da bodo njihovi dohodki, saj približno tako veliki, kot dohodki delavskih družin.

Na to zahtevo je obrambni minister Ralston odgovoril, da so plače kanadskih vojakov najmanj tako visoke in celo višje, kot pa plače vojakov v katerikoli drugi armadi, razum v avstralski.

Poslanec Gordon Graydon je predlagal načrt za hranilne vloge v prid vojakom, da bodo, ko

vojenjo zastoj potovati," je rekel Graydon, "in če je kakva razlika med ljudmi, kateri naj potujejo zastoj, kateri naj pa plačajo, tedaj naj potujejo zastoj ljudje, ki zastavljajo za nas svoje življenje."

Ralston je rekel, da bi pomenilo hraniti za vojake za nje višje plače. Nato je Ralston navedel nekatere podatke o plačah. Častnik I-A, če živi v vojašnici, in je samski, dobiva \$1535 na leto. Častnik istega čina, pa tudi v vojašnici, ki ima dva otroke, dobiva \$2301. Prostak v vojašnici dobiva \$474.50 na leto, ako je samski, z dvema otrokoma pa \$1182.

"Nekaterim ljudjem je do-

Vlada obvaruje občinstvo pred druginjo

Kaj bi konzument moral znati o načinu, kako ga Strie Sam hoče obvarovati pred visokimi cenami in profitorstvu za časa v jne, je navedeno v aprilovih številki "Consumer's Guide", ki jo izdaja federalni poljedeljski department.

Informacija temelji na zakonu Emergency Price Control Act ki daje oblast uradu Office of Price Administration v zvezi z War Production Boardom da ustanovi cene, prepreči nagromadjenje, profitorstvo in spekulacijo, kontrolira kupovanje, prodajanje in skladiščenje potrebščin in upravlja rabo blaga na tak način, da cene ostanejo nizke in se zaloge povečajo.

"Consumer's Guide" podaja informacije v obliki dvogovora med konzumentom in repórterjem. Ta dvogovor se med drugim glasi:

Konzument: Kako bo zakon Emergency Control Act preprečil nagromadjenje?

Reporter: Price Administrator je pač mož, ki je odgovoren, da se zakon uveljavi, in on more določiti da je za vas nezakonito kupiti ali nagromaditi več kot toliko tega ali onega blaga. In on ima pravico zahtevati, da mu poveste, koliko že imate tega blaga.

Konzument: To je dobro. Ako nimamo zadosti te ali one stvari, je prav, da se enako razdeli, kolikor imamo.

Reporter: Ni pa vedno mogoče razdeliti enako. Nekateri ljudje utegnejo kakšnekoli potrebovati neko stvar več kot drugi. Zdravnik, na primer, potrebuje svoj avtomobil mnogo več kot drugi, ki se vozi za svojo zabavo. Price Administrator ima zato pravico, da mu daje prednost, ko se razdeli zaloge.

Konzument: To se razume. Kaj pa glede ustanovitve cen? Ali novi zakon zares določa cene?

Reporter: Ne, ne določa cen, marveč daje Price Administrationju pravico, da ustanovi cene po gotovih pravilih.

Konzument: Ali mora on določiti cene?

Reporter: Ne, njegova naloga je, da določi, da-li naj se ustanovijo cene ali ne.

Konzument: Kakšne cene sme on ustanoviti?

Reporter: Cene za vsake vrste blago, od tovarne pa doli do prodajalnice, kjer kupujete.

Konzument: Reklji ste za "skoraj" vsake vrste blago. Kakšne so izjeme?

Reporter: Na primer, Price Administrator nima pravice določiti cene voznih listkov na železnici niti cene za prevažanje blaga. On ne more določiti cene vašega zdravnika ali odvetnika ali zobarja, kajti zakon se ne nanaša na profesijonalne postrežbe. On ne more določiti cene časopisa, niti cene za zavarovanje, plin, razsvetljavo ali telefon.

Konzument: Ali bo Price Administrator določil isto ceno za vsa dežela?

Reporter: V nekaterih slučajih to more. Večinoma pa so cene na drobno različne, kajti to je odvisno od stroškov, ki so v raznih krajih različni.

Konzument: Ali daje zakon Price Administrationju pravico, da določi znesek mezde?

Reporter: Ne.

Konzument: Kak pa z najemninami?

Reporter: Zakon se nanaša na najemnina le v takozvanih obrambnih okrajih.

Konzument: Kaj pa o cenah pralnice?

Reporter: Da te sme določiti. Ravno tako sme določiti cene

za preobnovenje obrocev ali popraviljanje avtomobilov. In sme tudi določiti ceno provizije agenta, ki prodaja vašo hišo.

Konzument: Kaj pa s cenami jedi v restavracijah?

Reporter: Ako je treba, jih sme določiti.

Konzument: Kaj pa glede kreditnih cen, ako kupim pohištvo na obroke?

Reporter: Da, jih sme.

Konzument: Ali bi smel določiti cene za popraviljanje čevljev?

Reporter: Da. Ali zadosti tega. Mora pač zavedati se, da je čna stvar imeti pravico po zakonu in druga stvar, uveljaviti tako pravico.

Konzument: Kaj mislite s tem?

Reporter: Le to, da ni tako lahko kontrolirati vse cene. Ako pravim da ima tako pravico, hočem reči, da sme izdati odredbe. Da-li pa se te morejo uveljaviti, je odvisno od mnogih okoliščin.

Konzument: To mi je jasno. Sedaj pa povejte mi to. Recimo, da nekdo ima nekaj, kar bi jaz rad kupil, in je bila cena določena od Price Administrationja. Ali mi more dotičnik prodati to stvar ob določeni ceni ali pod to ceno?

Reporter: Zakon ne zahteva da bi kaka stvar morala biti prodana, marveč le daje Administrationju pravico, da določi najvišjo ceno, in ako prodajalec je voljan prodati, ne sme zahtevati več, kot ceno, ki je bila določena.

Konzument: Seveda je mogoče povzraščati cene blaga na druge načine. Prodajalec na primer deva manj žebčev v isti omet, pa mi ga proda ob določeni ceni.

Reporter: Zakon določa kontroliranje takih prikritih povzraščanj. On sme nadzorovati, da se ne prodaja slabša kvali-

teta ali manjša količina za isto ceno.

Konzument: Ako naj nas vlada obvaruje pred prikritim povzraščanjem cen, potem bi morale vse tikete na blagu skrbno biti označene, toliko glede kvalitete in količine v vsakem ometu.

Reporter: V nekaterih slučajih se je to že zgodilo. Na primer Office of Price Administration je izdal naredbo, ki zahteva, od izdelovateljev odej in glavnikov, da morajo na listku navesti kvaliteto. To sme storiti za vsako vrsto blaga.

NOVA SLOVENSKA TRGOVINA.

Prejšnji teden je mladi in podjetni vojak Charles Pire pričel na lastno roko grocerijsko trgovino na 6681 Forest Ave., vokal Putnam Ave., Ridge-wood, L. I. V tej stroki je ja-ko izvežban, ker je več let delal v grocerijski trgovini. Bli-žu njegove trgovine je precej maših rojakov, ki naj bi se držali našega gesla: Svoji k svojim!

TO JE KNJIGA katero boste Z VESELJEM ČITALI ŽIVI IZVIRI

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten pojav v slovenski književnosti, kajti v nji je v trinajstih dolgih poglavjih opisanih trinajst rodov slovenskega naroda od davnih početkov v starem slovanstvu do današnjega dne. Knjiga je verno srčno našega življenja in trpljenja, in kdor jo prebere bo vedel o Slovencih več kot mu more nuditi katerikoli naše zgodovinsko delo.

13 POGAVLJ — 413 STRANI V PLATNU VEZANO

Cena \$2. Poština plačana

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

"SPANISH in 20 LESSONS" — Španščina v 20-ih dneh. — Špansko-angliška slovnica. — Spisal je J. D. Cortina.

Ta knjiga je popolna in prav nič prekrajšana. Od prve do zadnje strani je popolnoma ista, kot jo je pisatelj napisal in kot je bila prvotno izdana za višjo ceno. Cena je zato nizka, ker so se porabile prvotne tiskarske forme, in ker je pisatelj sprejel ulžjo ceno.

Po tej priložnosti stopnjevalni metodi vam Cortina pomaga, da se lahko naučite španščine.

Po praktično učenje ima kar najmanj nezamisljivih in zapletenih slovnih pravil, ter vas učiti brati, govoriti in razumeti španščino.

Cortinova kratka metoda so odobrili učitelji, profesorji, kole, poslušalci in eksportne trgovine po celim svetu. Je praktično, preprosto in uspešno.

Prodanih je bilo že nad 2.000.000 Cortinovih knjig.

Če vas ta knjiga zanima, jo lahko naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 216 West 18th Street, New York, N. Y. — Cena je samo \$1.—

Rojake prosimo, ko pošljete za naročnino, da se poslužujete — UNITED STATES OFSIROMA CANADIAN POSTAL MONEY ORDER, ako je vam le priročno

KUHARSKA KNJIGA: Recipes of All Nations (V angleškem jeziku) RECEPTI VSEH NARODOV Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi. Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 216 West 18th Street New York, N. Y.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

TRIE RODOVI

Dogodki iz nekdanjih dni. - Spisal: ENGELBERT GANGL.

1

Krstili so ga v faini cerkvi metliški na dan sv. Jožefa... v Zavinkovcih je bila le podružnica...

Posebno je kmuzil kriščenec možno licece, ko mu je usipal... duševnik na droobne ustnice prašek bele soli.

"Moder bo vse svoje sive dni," sta zopet uganila boter... in botra. In tako sta umni boter in botra ugibalala vse mogoče...

Ko so ga prinesli od krsta v Zavinkovce in ga položili k... materi na posušjo, so posedli boter in botra, babica in hišni...

Botrinjo pa je bila pripravila, napelkala in nakuhala soseda... Jana, ker je ni mudi Zavinsčakova niti utegnula niti mogla.

Ta krat, ko bi se mogla, ni utegnula, ker je šivala plenice, napravljala... pernico in krojila srajčke, da bo mogla kam položiti in v...

Pa ko bi jo tudi že pripravila, šaj bi se bila do danes... prav gotovo pokvarila, in mož bi jo moral nasuti...

A sedaj, ko bi se utegnula sukati po kuhinji in gori ob... plečutih v dnu, ni mogla nikamor iz postelje, ker jo je vanjo položila bolezen.

Zato je torej morala priti soseda Jana, ki je slovela za dobro kuharico, in soseda Jana je... spekla pogačo, visoko skoraj celo ped in po vrhu lepo...

narazano na štirivoglata okenca, skuhala svinjine, naevrla peterso... mastnih piščet ter nabrala raznih zeliseh, ki jih je lepo zabelila...

in raztopljenimi ocvirkli. In soseda Jana je napravila botrinjo... v resnici okusno in vabljivo. Materi pa je obarila pitano...

kokoš, in tako se je zgodilo danes prvič odkar sta Zavinsčakova... mož in žena, da nista zajemala iz ene sklade.

Zavinsčak je natočil v kleti barilec najboljšega vina, zavrtal... v veho nosec, ter postavil polno posodo na sredjo mize. Zložno...

so se spustili gostje na klopi okrog mize in se zamaknili v jed... Po sobi je vladal mir. Samo zdaj in zdaj je glasno za-

zacivilil Jožek, skrbno zavil v plenice. Tesno je tiščal drobna... ovesca in na široko odpiral usteca. Izza mize pa so se zglašali...

ješči ljudje, ki so se bili poglabili v okusne jedi. Boter in... botra s ta natihem hvalila sosedo Jano in njeno kuharsko...

umetnost in radodarnost očeta Zavinsčaka, ta je plaval v sreči... in radosti, ker mu je bil vendar v osmem letu zakona rojen sin.

Mati se je veselo ozirala na prvorojenca in prosila Boga obile... sreče zanj, a babica je premišljala, kje bo v bližnji prihodnosti...

zopet krst in tako imenitna botrinja. Soseda Jana je pomivala... v kuhinji posodo in je spravljala v red, da so vsak hip...

zaropotali okajeni lonci, ki jih je devala na polico nad širokim... ognjiščem.

Ko so si bili potolažili prvi glad, je porinil oče Zavinsčak... barilec pred botra, rekoč:

"Na, pij, kume!" "Na dobro zdravje," je dejal ta, nastavlil posodo in napravil... dolg požirek. Potem je postavil vino pred botro in ji rekel:

"Pa še ti pij, kuma! Zavinsčak ima dobro vino!" Botra si je obrisala s predpasnikom usta in je takisto... vzkliknila:

"Na dobro zdravje!" Potem je prišla na vrsto babica. Žejna je bila in zato... si ni utegnula obrisati ust, nego je kar nagnila posodo ter jo...

potem ponudila gospodarju. Zavinsčak je potegnil z dlanjo po... nosen, prijel barilec z obema rokama in ga pol slovesno, pol...

zadovoljno dvignil do ust. "Da bi bilo vsem na zdravje, a najbolj našemu Jošku," je... dejal hišni oče, in sladka pijača mu je splavala po grlu.

Prisedla je tudi soseda Jana, ki jo je razgrela in močno užela... gorkota v kuhinji. "Kuharice sta najedo ob kuhni, a napijo ob vinnu," je rekla...

Jana in globoko potegnila iz barileca. V tem pa je zastokala Zavinsčakovka na postelji: "Joj, dajte... piti tudi meni!"

Ali modra soseda Jana je precej odgovorila: "Zate ni vino. Vnela... bi se ti rebna nrena, in zagorela bi ti kri po žilah. Zate je sladka voda. Nakuhalo sem ti suhih hrušk in jabolčnih...

krhljev." To rešili, odide v kuhinjo in ji prinese lonce kuhanih suhih... hrušk, in jabolčnih krhljev, ki so leno plavali po črnkasti...

sladki vodi. Jana je pomolila Zavinsčakovi lonce, rekoč: "To-le ti je... sladka pijača." In Zavinsčakovka je — hočeš nočeš — napravial par... požirkov in se zopet položila na visoko zgljavje, a izpregovorila...

Iz mojih beležk

(Nadaljevanje.)

V maju je menda bilo ko so vzeli še enega brata. Uboga mati! Komaj so dečki dorasli, Avstrijci udeležovali v delavskih pokretih. Prvi Maj jim je bil svet. Nama doraščajočim mladim ljudjem so radi pripovedali o tem in nas podučevali ter navajali na resno čitanje. Celo starejšim so često zbili z glave marsikatero staro vero v vsevednost vladarjev in sličnih avtoritet. Koliko teh vrlih mož in fantov je ostalo na Sabotnu, Krnu, Doberdolu! A pogledite, ideja ne umrje s človekom. Mnogi smo jo prinesli v Ameriko s seboj in tukaj našli priliko slediti naukom mož in fantov, ki so verjeli v bodočnost ljudstva vzlic temu, da so s fronte gremeli odmevi topov, ki so rušili, uničevali in ubijali dan na dan. Tako mislim, da smemo upati, da tudi sedanje grozovito klanje ne bo uničilo tega, kar je za človeka največja vrednost, ideja za odločno borbo proti krivici. Še se bo vrnil Prvi Maj, in stopnjema, ene pol misli za drugo, bo šlo človeštvo nasproti svojem praviemu odrešenju.

ju, v Gradeu, v Pragi, v Trstu in kdovekod drugod po starih Avstrijci udeležovali v delavskih pokretih. Prvi Maj jim je bil svet. Nama doraščajočim mladim ljudjem so radi pripovedali o tem in nas podučevali ter navajali na resno čitanje. Celo starejšim so često zbili z glave marsikatero staro vero v vsevednost vladarjev in sličnih avtoritet. Koliko teh vrlih mož in fantov je ostalo na Sabotnu, Krnu, Doberdolu! A pogledite, ideja ne umrje s človekom. Mnogi smo jo prinesli v Ameriko s seboj in tukaj našli priliko slediti naukom mož in fantov, ki so verjeli v bodočnost ljudstva vzlic temu, da so s fronte gremeli odmevi topov, ki so rušili, uničevali in ubijali dan na dan. Tako mislim, da smemo upati, da tudi sedanje grozovito klanje ne bo uničilo tega, kar je za človeka največja vrednost, ideja za odločno borbo proti krivici. Še se bo vrnil Prvi Maj, in stopnjema, ene pol misli za drugo, bo šlo človeštvo nasproti svojem praviemu odrešenju.

Pimonska Slovenka.

MUČENJE SLOVENCEV V NAČIJSKIH ZAPOBIH

(Nadaljevanje z 2. str.)

(Nekateri policaji so imeli izbrane za posebno tipičenje že kar stalne "prijatelje." Eden je imel neprestano piko na mladega Zidanaka iz Celja. Spet in spet ga je poklical, da je moral fant počepati brez koga in kraja, skakati po eni nozi in tako dalje. Na vsak način ga je hotel izmčiti do nezavesti. Toda fant je bil čudovito vztrajen, da so ga celo Nemci obdajovali. Sam sem bil priča, da je pol ure neprestano počepal in potem se četril ure skakal po eni nozi, pa ni omagal. Policaj ga je vmes brcal, se na vse načine norčeval iz njega in pri tem peklenko užival. Toda Zidansek se mu ni dal streliti. Vse je junaško zdržal. Šele ko je končno smel nazaj v sobo, se je sesedel in se bridko razjokal. Imel je komaj 15 let.

Imenitno pa si je zmršil sam gospod major. Ko je bil čas za obiske je naročil pevovodji Šeguli, naj nas zbere na dvorišču in priredi z nami koncert slovenskih pesmi. Mogočno smo peli "Oj, Triglav, moj dom" in "Od Ustale do Triglava", medtem so pa pobirali prinese darove. In slikali so nas med petjem ter pozneje prinašali slike v nemških revijah s pristavki, kako se slovenskim jetnikom dobro godi v kasarni. Celo slovensko smejo prepevati. Ko je pa koncert minil, so obiskovalci odšli, nas je naglal z dvoniščem kakor pse.

Na potrebo smo morali hoditi vedno po štirje skupaj, tudi ponoči. Mnogi so bili bolni in so morali ven ponoči. Toda vsak je moral prej zbuditi tri tovariše, da so ga spremenjali. Ker je skoraj vse ležalo kar na golih tleh, mnogi celo kar na cementu, in ker je bilo v sobi polno sten, je sploh malokdo globoko spal in navadno so se vsi zbudili, ko je kdo klicel svojo trojico za spremstvo. Naša soba je imela št. 24 in je imela tlak iz cementa, ki je bil radi bližnjega vodovoda neprestano moker. Ta sloba je bila nekdanji hlev za oficinske konje in je tekel po njem tudi cementni kanal na ulico. Tik ob tem kanalu sta skozi 23 noči spala inženir Pristovšek in Slavko Skoberne. Oba sta na silnem revmatizmu. Enako pri večini drugih ni bilo nič nenavadnega, če smo imeli vročine po 38-ali 39 stopinj.

Končno je podšla SS nadlega in prišli so novi stražniki, Dunajčanje. Bil je vsi drugačni

in mi smo si oddahnil. Z njimi smo se kar svobodno pogovarjali in kmalu so postali do nas kar zaupni. SS policaji so se prihajali od časa do časa, toda brž smo opazili, da niso prihajali nas nadzirat, ampak prav tako naše stražnike. Dunajčani so res kričali na nas, dokler so bili blizu SS, ko so pa odšli, so naši stražniki s pestmi grozili za njimi.

Pojasnili so nam razmerje med Gestapo in vojsko. Med obema skupinama je bilo naravnost ostro sovrašтво. Dunajčani so nam pravili, da so sili vojske in vse vojaštvo v njihovi vred. Tarnali so, da bo Nemčija propadla, če, da drugače ne more biti. Teh govornikov smo bili res iz srca veseli. S solzami v očeh so nam pripovedovali o svojih družinah in razlagali, kako vzrajajo svoje otroke v protinacijskem duhu. Zaupali so nam, da so tajno vpisani v socialistične organizacije, ki na skrivaj še obstoje Tarnali so, nemški narod se nikoli ni bil tako pokvarjen kot je sedaj itd.

Eden teh Dunajčanov se je pisal Duajček. Zelo blaga duša. Nekoč je prišla uboga žena in prinesla svojemu sinu zapornika nekaj perila in prigrizka. Duajček se je usmili žerice in njenega sina ter na svojo roko sprejel prinešeno z obljubo, da bo odnesel fantu. Toda zalotili so ga Gestapovci in obsodili na mesec dni zapor. Mož se ni nič jezil, toda ko smo bili sami zaupniki okoli njega, nam je dejal: "Pride čas, ko bomo vso to gestapovsko golazen pobesili."

Boste menda verjeli, če povem, da mu nismo prav nič odsvetovali takega govorjenja...

PREDAVANJE O DRAŽI MIHAJLOVIČU.

(JIC.) — Jugoslovansko častniškarsko združenje v Londonu je dne 30. aprila organiziralo za našo naselbino v angleški prestolnici predavanje o osebi in idealih generala Dragoljuba Mihajloviča. Predavanja se je udeležilo število članov naše naselbine v Londonu. Pred predavanjem je predsednik združenja Mihajlo Petrovič v globokem nagovoru spomnil prisotne na obletnico mučeniške smrti hrvatskih narodnih mučenikov Zrinjskega in Frankopana, ki sta padla kot žrtve nemškega imperializma v borbi za pravico do svobodnega obstoja našega naroda. Hrvatskima mučenicoma, ki sta se pred 271. leti začela osvobodilno borbo proti osvobodnemu germanstvu, so se prisotni poklonili z eno mimetnim molkom.

Časnikar Peter Ivankovič je nato naslikal življenje generala Mihajloviča, njegova junaštva in njegove izredne vojaške sposobnosti, ki jih je pokazal v teku prejšnje svetovne vojne na solunskem bojišču. Predavatelj je nato govoril o vojaških uspehih generala Mihajloviča do sedanje vojne, ter o njegovem odličnem poznanju današnje vojne tehnike in umetnosti bojevanja s posebnim ozirom na vojaško geografsko lego naše domovine. Razvoj vojnih operacij v aprilu lanskega leta je pokazal, kako pravilni so bili pogledi generala Mihajloviča.

Neki naš general-stabni major je poudarjal važni pomen odpora Mihajlovičevih čet pri zadrževanju osiženih vojnih sil v naši domovini. Razložil je razne možnosti, ki bodo nastale v usodnih trenotkih vojnih operacij v Evropi in njihovo vlogo pri zavarovanju reda v dnevih jugoslovanske osvoboditve. Oboje predavanje je napravilo na prisotne globok vtis.

V totalni vojni proti osišču, potrebneje vlada pomoč vsakega državljanja; pomagajte s tem, da kupujete redno United Savings Bonds ali Savings

znamke.

Časnikar Peter Ivankovič je nato naslikal življenje generala Mihajloviča, njegova junaštva in njegove izredne vojaške sposobnosti, ki jih je pokazal v teku prejšnje svetovne vojne na solunskem bojišču. Predavatelj je nato govoril o vojaških uspehih generala Mihajloviča do sedanje vojne, ter o njegovem odličnem poznanju današnje vojne tehnike in umetnosti bojevanja s posebnim ozirom na vojaško geografsko lego naše domovine.

Razvoj vojnih operacij v aprilu lanskega leta je pokazal, kako pravilni so bili pogledi generala Mihajloviča.

Neki naš general-stabni major je poudarjal važni pomen odpora Mihajlovičevih čet pri zadrževanju osiženih vojnih sil v naši domovini. Razložil je razne možnosti, ki bodo nastale v usodnih trenotkih vojnih operacij v Evropi in njihovo vlogo pri zavarovanju reda v dnevih jugoslovanske osvoboditve.

Oboje predavanje je napravilo na prisotne globok vtis.

V totalni vojni proti osišču, potrebneje vlada pomoč vsakega državljanja; pomagajte s tem, da kupujete redno United Savings Bonds ali Savings

znamke.

PEVSKIM ZBOROM

POSEBNO PRIPOROČAMO NASLEDNJE MUZI-KALJE.

SLOVENSKE PESMI Zbirka 9 narodnih pesmi izdala Glasbena Matica v Clevelandu. Cena — \$1.50

Emil Adamič—16 JUGOSLOVANSKIH NARODNIH PESMI za moški zbor

ŠEST NARODNIH PESMI za moški zbor

ŠEST NARODNIH PESMI za mešani zbor

Frane Venturini—ŠEST MEŠANIH IN MOŠKIH ZBOROV

Ferdo Juvanec—12 MLADIH LET. moški zbor

Peter Jerab—OSEM ZBOROV (moški in mešani)

OSKAR DEV: Barčica: Oj, moj šecel je šov; Kam mi, fantje, drev v vas pol-demo

OSKAR DEV: Srečno, ljuba moja: Ko ptičica na tute gra; Šoci; Moj oča in konjčka dva; Dobri sem pl-sence; Siro; Je vplnila loč

EMIL ADAMIČ: Modra devolka (belokranjska); Vso noč pri potoci; Jurčeva; Bodi Micko domo; Kaj drugega bočem; Zdravica

VASILIJ MIRK in A. GROBMING: Vetrice; Pa gradini

Naročijo pošljite na:

"Glas Naroda"

214 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

GLASUITE V "GLAS NARODA"

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam približate nepotrebnega dela in stroškov, vse prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo po plačate našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu imenu zastopnik, kojih imena so tiskana s debelimi črkami, ker so upravitelci obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Oulig; Wausenburg, M. J. Barak

INDIANA: Indianapolis: Frank Zupančič

ILLINOIS: Chicago, J. Bevcik; Chicago, J. Fabian (Chicago, Osnova in Illinois); Joliet, Jennie Samblich; La Salle, J. Spelch; Mascoutah, Martin Dolevic; North Chicago in Waukegan, Mosh. Warak

MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec

MICHIGAN: Detroit, L. Plankar

MINNESOTA: Chisholm, J. Lukančič; Ely, Jos. J. Poshel; Brecht, Louis Gouss; Gilbert, Louis Vesnel; Hibbing, John Povše

MONTANA: Roundup, M. M. Panlas; Washou, L. Champe

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet; Iowanda, Karl Strubela; Ionia Falls, Frank Masla; Worcester, Peter Rado

OHIO: Barborton, Frank Treha

FERDO JUVADEC: Zjutraj 30; Slovanska 20; PETER JERAB: Palla roša; VASILIJ MIRK: Podokolica 20; KORKO PRELOVEC: Le enkrat še 20; Slava delu 20; HR. VOLARIČ: Rožmarin; JOS. PAVČIČ: Potrkan ples 20

IZ STARE ZALOGE pa imamo še naslednje pesmi, katerim smo znižali cene:

Ameriška slovenska lira, (Holmar) 50

Orlovske himne (Vodopivec) 50

Slovenski skordi, 22 mešanik in moških zborov (Kari Adamič) 70

Trije mešani zbori (Glasbena Matica) 50

V pepelnici noči, kantata za solo, zbor in orkester. (Satler) 50

Mladini, pesmi za mladino s klavirjem (E. Adamič) 50

Dve pesmi, (Prelovec) za moški zbor in solo 20

Naši himni, dramsko 20

Stariji odmevi, (Lahmar), 47. zvezek, moški zbori 50

ZA TAMBURICE:

NA GORENJSKEM JE FLETKNO, podpouri slovenskih narodnih pesmi za tamburice, zložil Marko Bajuk 75

Slovenske narodne pesmi za tamburški zbor (Bajuk) 75

Uom šel na planince, (Bajuk), podpuri 50

ZA CITRE:

Peduk za citre, — v zvezki — (Koštiljak) 2—

ZA KLAVIR:

Hori pridejo, — Koravnica — 20

FANTJE NA VASI 18 narodnih za moški zbor, (Ciril Prager) 50

Note

za PIANO-HARMONIKO ali KLAVIR

BREEZES OF SPRING TIME OF BLOSSOM (Cvetni čas) SLOVENSKI FANTJE VSE BOM PRODALA SLOVENIAN DANCE VANDA POLKA KO JEZERU K O L O OHIO VALLEY SYLVIA POLKA TAM NA VRTNI GREDI MARIBOR WALTZ SPAVAJ MILKA MOJA ORPHAN WALTZ DEKLE NA VRTU OJ, MARIČKA, PEGLJAJ ŽIDANA MARELA (polka) VESELI BRATCI (maszurka) BARČICA MLADI KAPETANE KO PTIČICA TA MALA ZVEDEL SEM NEKAJ POJDI Z MENOJ DOL S PLANINE GREMO NA ŠTAJERSKO ŠTAJERIS HAPPY POLKA ČE NA TUJEM

35 centov komad 3 za \$1.

MOJA DEKLE JE ŠE MLADA Po 25c komad: Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO. 214 West 18th St. New York

(Nadaljevanje.)